

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni



UKA 2020/imm. 184, 186, 188 aamma 29
Ulloq 13. Oktober 2020
Stine Egede

184: Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tilslutter sig udkast til Forslag til Lov om ændring af retsplejelov for Grønland og forskellige andre love (Gennemførelse af politireform, etablering af ny politiklageordning m.v.)

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet)

186: Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tilslutter sig udkast til Forslag til Lov om ændring af retsplejelov for Grønland (Styrkelse af retsstillingen for ofre for forbrydelser) og udkast til Kongelig anordning om ikrafttræden for Grønland af forskellige love om ændring af lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser.

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet)

188: Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tilslutter sig udkast til Forslag til Lov om ændring af retsplejelov for Grønland og forskellige andre love (Gennemførelse af politireform, etablering af ny politiklageordning m.v.)

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet)

29: Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at kontakte det danske rigsmyndigheder for at få øget indsatsen i bekæmpelsen af kriminalitet i forbindelse med hash og euforiserende stoffer, at få flere politifolk ansat samt, at opnå, at få afsat flere økonomiske midler til dette område.

(Medlem af Inatsisartut, Erik Jensen, Siumut)

Vi har følgende bemærkninger til de fire vigtige punkter.

Inuit Ataqatigiit har disse bemærkninger til justeringer og tilpasninger af gældende lov som Naalakkersuisut i samarbejde med det danske justitsministerium har foretaget og ønsker at takke for disse. Først har vi med glæde konstateret at vi finder det trygt at disse er blevet udarbejdet af en der har indsigt i vores land.

Blandt andet handler det i punkt 184 om, at en tydeliggørelse af politiets procedurer, hvor det blandt andet gælder lov om rettens pleje i Grønland som vedrører erstatningsforhold mod de skadelidte samt klage over politiets arbejde.

Vi ønsker at § 12, stk. 4 bliver vurderet under udvalgsbehandlingen, idet dette omhandler unge mellem 15 og 17 år som bliver indsat i detentionen på grund af beruselse og hvor man lægger op til, at det kun er

forældrene der vil blive informeret. Vi mener at det offentlige bør kunne blive informeret, såfremt det ikke er muligt at få fat i forældrene. Idet det desværre ikke er ualmindeligt at man ikke kan få fat i forældrene.

Punkt 186 omhandler primært om bedre beskyttelse af ofre for kriminelle handlinger, som omhandler at politiet ved deres arbejde skal både vejlede og informere om beslutninger til de ramte, de rantes familie eller efterladte. Det drejer sig blandt andet om, at ofre skal informeres om, f.eks. når udøveren bliver sat fri eller skal informeres såfremt udøveren står frem i medierne. Det sidste drejer sig også om en beskyttelse af vidner samt folk med viden.

Punkt 188 omhandler den største ændring inden for politivæsenet i de senere år. Det anser vi som værende spændende. Politireformen i Danmark som fandt sted for 13 år siden skal langt om længe sættes i kraft for vores land i tilpasset form og vi er glade for at vi også kan få nytte af den. Denne vil blandt andet give mulighed for at man kan iværksætte initiativer der er tilpasset de enkelte steder. Det kan være gennem Naalakkersuisut, borgmestre eller kommende politidirektører hvor udviklingstiltagene er spændende. Vi vil deltage i arbejdet med tidlige indsatser mod børn og i forebyggelse af kriminalitet.

Betegnelsen Politimester har vi kendt i mange år og denne betegnelse vil blive udskiftet med politidirektør. Det er forståeligt at der er ensartethed i stillingsbetegnelser inden for rigsfællesskabet.

Ligeledes lægger man op til at klager over politiet og klager over politiets handlinger når der indgives en anmeldelse om kriminelle handlinger, vil ikke som i dag undersøges og i stedet skal undersøgelserne foretages af en uafhængig instans. Da vi er fåtallige her i landet, kan man stille spørgsmålstegn ved at politiet undersøger sig selv. Vi finder det betryggende samt positivt, at man for lokalkendskab for øje opretter et råd.

Ligesom vi ønsker at der banes vej for at også reservebetjentes handlinger kan undersøges.

Vi har positive forventninger til at man nu indfører POLSAS, som man har ventet på i mange år, og som letter det daglige arbejde samt til systemer i forbindelse med inddrivelsesarbejde. Vi finder det taknemmeligt at det efterslæb der har været på politiets indsatser også nu kan benyttes af de lokale politi.

Vi er ligeledes enige i, at der lovgives om de forvaringsdømte som flyttes til et åbent fængsel og som man efterfølgende konstaterer, at det ikke er passende at flytte vedkommende, kan flyttes tilbage.

Vi har følgende bemærkninger til punkt 29.

Vi ved alle at der her i landet er problemer med narkotika (hash). Børn "betaler" prisen for de dårlige konsekvenser som den medfører til mange familier her i landet. Mange børn lever i trøstesløshed og i omsorgssvigt fra deres forældre. Mange familier har mistet deres hjem og er genhuset i genhusningsboliger, hvor de lever sammen med andre mennesker som de ikke kender. Nogle lever tæt sammen i meget små rum. I nogle tilfælde i lang tid. Mange børn vågner op, sultne, de går i skole sultne og gad vide hvor mange der går sultne i seng. Mange lever i voldsramte hjem, idet far eller mor går i raserianfald når penge til narko slipper op. Desværre overværer mange vold i hjemmet eller bliver selv ramt af vold.

Netop nogle af disse børn bliver brugere af narko i ungdommen, ja nogle mens de er børn, og nogle har så stort et forbrug af narko, at de ikke engang er i stand til at tage en uddannelse.

Dermed gentager det sig i den næste generation. Kommunerne har en stor opgave for at forhindre at sådan en levemåde gentager sig i den næste generation. Hvis kommunerne skal kunne løfte opgaven, har vi brug for uddannede stabile medarbejdere med indsigt.

Familier med store misbrugsproblemer bliver ramt af økonomisk nedsmeltning, hvilket kan medføre tab af levegrundlag. Enhver med eget hjem kan forestille sig hvor utrygt det ville være, når man ikke har et hjem at tage til efter arbejde eller uddannelse.

Enorme summer der kunne cirkulere her i landet, bliver i stedet smuglet ud af landet, og disse midler vil vi aldrig få fingre i igen og andre vil få gavn af dem.

Så det spørgsmål vi vitterligt bliver nødt til at spørge os selv er, om hvilken kamp vi skal sætte ind mod narkokriminalitet.

Enhver kan forestille sig at der ikke kan kæmpes uden at man bevilger midler til formålet.

Det er nødvendigt at øge antal af politibetjente man vil indsætte til bekæmpelse af narkokriminalitet. Men de kan alene ikke løfte opgaven, uanset hvor mange betjente der er i gruppen.

Det er vigtigt at man i samfundet gør en tværsektoriel indsats.

Vi må fremkomme med politiske krav om at der indsættes toldere med narkohunde i samtlige regioner i landet. Vi har erfaringer om dette fra tidligere. Ja, det vil koste mange penge. Men vi er uenige med dem der siger at det er for dyrt. For hvis ikke vi handler vil folk der tager narko stige i antal og blive yngre og yngre, og dette vil også medføre at flere vil blive ramt af kroniske psykiatriske sygdomme, ligesom disse også vil blive yngre og yngre.

Vi må indrømme at vi i de kommende år skal oprette flere døgninstitutioner i stil med Aaqa som følge af, at flere unge bliver ramt af kroniske psykiatriske sygdomme.

Men hvis vi som land har en lov der forbyder hash, så må vi have synlige initiativer for at bekæmpe problemet og ikke mindst stille de nødvendige ressourcer til rådighed. Det samme gælder for andre initiativer.

Medlem af Inuit Ataqatigiit Peter Olsens 2 forslag blev vedtaget under Inatsisartuts efterårssamling i 2019, hvor den ene drejer sig om at cannabisolie med THC indhold på 0,2 % skal kunne købes her i landet, mens den anden omhandler at man læger skal kunne udskrive cannabis som medicin uden at skulle have en særlig tilladelse, i stil med det man kan i Danmark. Disse 2 er blevet vedtaget, og vi håber at Naalakkersuisut er i gang med at realisere disse.

Vi skal huske os selv på, at vi i narkobekæmpelse ikke blot skal sætte vores lid til myndighederne. For det er forældrene som står med det største ansvar. Hvis vi er blevet forældre, så har vi et stort ansvar for at være forbilleder for vores børn. Når et uskyldigt barn bliver født, så skal man forme barnet, bane vej for barnet og give barnet de nødvendige værktøjer til dagligdagen og hvis man har levet helt op til dette ansvar, så bliver barnet til et stærkt voksent menneske som har ressourcer til at frasige sig fristelser og er i stand til at forsørge sig selv.

Desværre er der nogle forældre som ikke tager vare på deres børn, og der er det vigtigt at myndighederne er opmærksomme på dem, hvor en tidlige indsats mod dem vil være det bedste.

Lad os aldrig glemme at vi alle har pligt til at indberette, når vi bliver bekendte med, at forældre udøver omsorgssvigt over for deres børn, eller på anden måde giver børnene et usundt liv. Tidlig indsats overfor barnet og familierne er altid det sundeste vi kan foretage.

Vi går ind for alle 4 forslag. Dog vil vi til punkt 184 (politilov) henstille til at udvalget nøje debatterer og tager stilling til § 12, stk. 4.

Med disse bemærkninger henviser vi alle disse punkter til nøje behandling i lovudvalget.